

CAMPANYA DE PREVENCIÓ D'INUNDACIONS 2003

INDEX

0.	INTRODUCCIÓ.....	2
1.	PREDICCIÓ I VIGILÀNCIA DE SITUACIONS METEOROLÒGIQUES DE RISC	2
2.	RESUM EXPLICATIU SOBRE EL PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER INUNDACIONS A CATALUNYA (INUNCAT) .	5
3.	PROCEDIMENTS BÀSICS D'ACTUACIÓ MUNICIPAL EN EMERGÈNCIES PER INUNDACIONS	12
4.	RECOMANACIONS PER A LA POBLACIÓ	14
5.	ALGUNS TELEFONS I ADRECES D'INTERNET ÚTILS.....	16

O. INTRODUCCIÓ

Com cada any ens adrecem a vosaltres per incidir en la necessària alerta davant el perill d'inundacions que, tot i que es poden produir durant diferents èpoques de l'any, les més catastròfiques es concentren, a Catalunya, a finals de l'estiu i a la tardor. A més, donada l'alta temperatura assolida per l'aigua del mar aquest any, possiblement el perill d'inundacions importants es pugui veure incrementat.

Al igual que els incendis forestals, les inundacions són un perill que es presenta sovint a Catalunya. El nostre clima mediterrani, la nostra accidentada orografia i l'important nivell d'ocupació del territori ocasionen que amb certa freqüència haguem de fer front a inundacions d'importància. Molt sovint, no es produeixen els pitjors efectes en els gran rius sinó en rieres i torrents o en zones urbanes en què l'ocupació del territori i la presència d'infraestructures és molt important. Cridem, doncs, l'atenció sobre les petites conques que tenen inundacions sobtades sense temps material de reacció i que ens poden agafar desprevinguts si ens trobem a prop de la llera o intentem passar pels quals que la travessen.

També us fem un recordatori d'alguns punts importants dels avisos de situacions meteorològiques de risc (SMR), del pla especial d'emergència per inundacions a Catalunya (INUNCAT), d'algunes recomanacions generals als municipis i d'un aspecte molt important de la prevenció en la nostra societat: la informació a la població.

Finalment, volem destacar, com un punt a part, la importantíssima funció dels ajuntaments en l'atenció a les persones evacuades.

1. PREDICCIÓ I VIGILÀNCIA DE SITUACIONS METEOROLÒGIQUES DE RISC

El **Servei Meteorològic de Catalunya (SMC)** quan pronostica una **situació meteorològica de risc (SMR)** tramet al **Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT)**, un avís, en forma de butlletins, on es preveu la superació d'uns límits específics per a cada meteor (pluja, neu, vent, onatge,...).

El CECAT, realitzant la seva tasca preventiva i d'informació, fa una difusió del butlletins de les situacions meteorològiques de risc (SMR) als ajuntaments, serveis d'emergències i serveis bàsics per a la població per tal que aquests puguin adoptar les mesures preventives i fer els avisos que considerin adients. Al mateix temps en recull d'aquests ens i organismes aquella informació de retorn d'interès per als serveis meteorològics, amb la finalitat de confirmar les prediccions.

L'avís meteorològic té dos nivells segons el límit a superar:

- el **nivell 1**, el qual es dona quan es preveu un risc moderat per a la població,
- el **nivell 2** quan es pronostica un risc important per a la població.

Els butlletins que s'emeten són de tres tipus:

- Butlletí de pre-avís. La predicció es fa a uns quants dies vista (com a màxim a 4 dies vista) de quan es preveu que pot succeir el meteor.
- Butlletí d' avís. La predicció és a menys de 24 hores.
- Butlletí d' avís de meteors observats. S'informa, en temps real, dels esdeveniments meteorològics que estiguin ocorrent o bé d'aquells que poden ocórrer en un breu espai de temps.

LLINDARS DE PLUJA, VENT I ESTAT DE LA MAR

El SMC elaborarà l'avís quan el pronòstic indiqui que es poden superar uns llindars (nivell 1 o nivell 2). Per a cada meteor els llindars a tenir en compte seran els següents:

PLUJA

NIVELL 1	NIVELL 2
Intensitat major de 20 mm* / 30 minuts	Intensitat major de 40 mm / 30 minuts
Acumulada major de 100 mm /24 hores	Acumulada major de 200 mm /24 hores

*1 mm equival a 1 litre

Com es pot veure, l'avís es pot produir perquè es prevegi que plougui amb forta intensitat o perquè es produeixi una important acumulació de pluja en 24 hores.

Donem, també, els llindars per a vent i estat de la mar perquè poden anar associats a alguns tipus de tempestes.

VENT

NIVELL 1	NIVELL 2
Ratxa màxima major de 35m/s* a: Alt Empordà, Baix Empordà, Montsià, Baix Camp i Baix Ebre Ratxa màxima major de 25m/s a la resta	Ratxa màxima major de 45m/s a: Alt Empordà, Baix Empordà, Montsià, Baix Camp i Baix Ebre Ratxa màxima major de 35m/s a la resta

* 1 m/s equival a 3,6 Km/hora

ESTAT DE LA MAR

NIVELL 1	NIVELL 2
Onades majors de 1,25 metres (forta maror) del maig al setembre Onades majors de 2,50 metres (maregassa) de l'octubre a l'abril	Onades majors de 4 metres (mar brava)

FORMAT DE L'AVIS DE SITUACIÓ METEOROLÒGICA DE RISC (SMR)

En cada avís trobareu la informació següent:

- el meteor que genera l'avís,
- el nivell que té l'avís (nivell 1, nivell 2)
- quins llindars se superaran per a aquell meteor,
- el grau de probabilitat de superar el llindar :
  - Fenomen molt probable: probabilitat superior al 70%
  - Fenomen probable: probabilitat entre el 30% i el 70%
  - Fenomen possible: probabilitat inferior al 30%
- l'horari : el dia apareixerà dividit en intervals de temps de 6 hores
- un llistat de les comarques afectades segons la probabilitat de superació del llindar

A més s'adjuntarà, al final de cada avís, un text que s'utilitzarà per descriure o insistir en algun aspecte de la previsió o la superació d'algun altre llindar.

EXEMPLE D'AVÍS DE SITUACIÓ METEOROLÒGICA DE RISC (SMR)

 <p>Generalitat de Catalunya Departament d'Interior Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil</p>	<p>CECAT</p>	 <p>Servei Meteorològic de Catalunya</p>
<p>AVÍS DE SITUACIÓ METEOROLÒGICA DE RISC PER PLUJA Previsió per al dimarts 6 d'agost de 2002</p> <p>NIVELL 1 Nivell 1: Situació de risc Nivell 2: Situació d'alt risc</p>		

Superació del llindar: intensitat de pluja superior a 20 mm en 30 minuts entre les 02 del dia 6/8/2002 i les 02 del dia 7/8/2002

Grau de probabilitat (molt probable / probable / possible) de superació del llindar i comarques afectades en cada període:

Període de 02 a 08 hores (00 a 06 T.U.)

Molt probable:

Probable:

Possible: ALT URGELL – ALTA RIBAGORÇA – BERGUEDA – Cerdanya – GARROTXA – GIRONES – MARESME – OSONA – PALLARS SOBIRÀ – PLA DE L'ESTANY – RIPOLLÈS – SELVA – VAL D'ARAN – VALLÈS ORIENTAL

Període de 08 a 14 hores (06 a 12 T.U.)

Molt probable:

Probable:

Possible: ALT CAMP – ALT PENEDES – ANOIA – BAGES – BAIX LLOBREGAT – BAIX PENEDES – BARCELONÈS – GARRAF – GARROTXA – GIRONES – MARESME – OSONA – PLA DE L'ESTANY – RIPOLLÈS – SELVA – TARRAGONÈS – VALLÈS OCCIDENTAL – VALLÈS ORIENTAL

Període de 14 a 20 hores (12 a 18 T.U.)

Molt probable:

Probable:

Possible: ALT CAMP – ALT PENEDES – ANOIA – BAGES – BAIX LLOBREGAT – BAIX PENEDES – BARCELONÈS – GARRAF – GARROTXA – GIRONES – MARESME – OSONA – PLA DE L'ESTANY – RIPOLLÈS – SELVA – TARRAGONÈS – VALLÈS OCCIDENTAL – VALLÈS ORIENTAL

Període de 20 a 02 hores (18 a 24 T.U.)

Molt probable:

Probable:

Possible: ALT CAMP – ALT PENEDES – ANOIA – BAGES – BAIX LLOBREGAT – BAIX PENEDES – BARCELONÈS – GARRAF – GARROTXA – GIRONES – MARESME – OSONA – PLA DE L'ESTANY – RIPOLLÈS – SELVA – TARRAGONÈS – VALLÈS OCCIDENTAL – VALLÈS ORIENTAL

COMENTARI: Les precipitacions seran en forma de xàfec, i podran anar acompanyades de tempesta i calamarsa.

① **ALTRES METEORS:** **vent:** la tramuntana al nord del cap de Creus i el mestral al sud del cap de Salou, podran donar lloc a ratxes de vent superiors als 126 km/h.

Avís emès el dilluns 5 d'agost de 2002 a les 12:30 hores (10:30 T.U.)

Aquest avís s'actualitzarà si les condicions meteorològiques previstes varien significativament

2. RESUM EXPLICATIU SOBRE EL PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER INUNDACIONS A CATALUNYA (INUNCAT)

L'objecte del Pla INUNCAT és establir els avisos, l'organització i els procediments d'actuació dels serveis de la Generalitat de Catalunya, de les altres administracions públiques i de les entitats públiques o privades per fer front a les emergències produïdes pel risc d'inundacions, dins de l'àmbit territorial de Catalunya.

Les funcions bàsiques del Pla són:

- Conèixer les zones i els municipis amb risc d'inundacions a Catalunya.
- Establir l'estructura organitzativa en situació d'emergència.
- Establir els procediments d'actuació: activació, avisos, intervenció, coordinació amb els municipis, etc.
- Determinar els criteris de planificació dels plans d'actuació municipal (PAM).
- Especificar els procediments d'informació a la població.
- Catalogar els mitjans i els recursos disponibles.

2.1. ORGANITZACIÓ DEL PLA INUNCAT

L'estructura i l'organització del Pla INUNCAT es compon fonamentalment de:

- Direcció del Pla
- Consell Assessor
- Gabinet d'informació
- Grups d'actuació
- Centres d'emergències

Com en molts altres plans, la direcció, el consell assessor i el gabinet d'informació formen l'estructura estratègica i els grups d'actuació l'estructura per actuar en el lloc de l'emergència.

Direcció del pla

Correspon a la Consellera de Justícia i Interior de la Generalitat de Catalunya, o a la persona en qui delegui, dirigir el Pla INUNCAT. La direcció del pla està en contacte directe amb els alcaldes dels municipis afectats.

Consell assessor

És un comitè de caràcter tècnic que recolza a la direcció del pla. Té com a missions principals:

- obtenir la informació necessària, a través de la seva representació en el territori, per a tenir una visió general, però suficientment detallada de l'emergència, que permeti una gestió suficientment ràpida i eficaç
- analitzar i valorar la situació incidental.
- assessorar a la direcció del Pla

Està constituït per representants dels diferents grups d'actuació, dels ajuntaments afectats i altres tècnics.

Gabinet d'informació

Té com a funcions prioritàries difondre les recomanacions a la població del director/a del pla, centralitzar i informar sobre l'emergència als afectats i als mitjans de comunicació.

Grups d'actuació

Són els encarregats de l'actuació en el lloc de l'emergència per tal d'evitar o minimitzar els danys a la població, el medi ambient i els béns.

En principi, el cap del grup d'intervenció (cap de bombers) serà el responsable de la coordinació, en el lloc de l'emergència, de les actuacions de tots els grups

d'actuació.

Centres d'emergències

Els centres són estructures amb les persones i mitjans per recolzar la gestió de les emergències.

El **CECAT** és el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya i és la seu normal del director del Pla, el consell assessor i el gabinet d'informació. Es troba a Cerdanyola del Vallès, però el director del Pla pot decidir, si s'escau, canviar la ubicació o tenir seus territorials per coordinar millor l'emergència.

El CECAT es coordina amb la resta de centres d'emergències: els centres dels serveis d'emergències (bombers, policies, sanitat, etc.), dels serveis bàsics per a la població (aigua, electricitat, gas, telèfon, etc.), de l'Estat, amb els mitjans de comunicació i, molt especialment, amb el Centre de Comandament Avançat (CCA) i els centres de coordinació operativa municipal (CECOPAL)

Per inundacions, s'està en contacte permanent amb els centres de prediccions meteorològiques i de previsió i informació hidrològica (Agència Catalana de l'Aigua i Confederació Hidrogràfica de l'Ebre).

El **CECOPAL** és el centre de direcció i coordinació del Pla d'actuació Municipal. Per tant, des del CECOPAL es dirigeixen les accions que són responsabilitat del municipi i es recolzen a nivell municipal les accions determinades pel director de l'INUNCAT. L'alcalde o persona en qui delegui és el màxim responsable del CECOPAL.

El **CCA** (Centre de Comandament Avançat) és el centre des d'on, "in situ", es coordinen les diferents actuacions de tots els grups d'actuació per combatre l'emergència. El Coordinador del CCA és el coordinador del grup d'intervenció i està en contacte permanent a temps real amb el Director del Pla, a través del CECAT i amb els CECOPAL implicats en l'emergència.

Es poden establir diferents CCA d'acord amb la magnitud de l'emergència.

En resum, el pla INUNCAT preveu que el Director del Pla sigui el màxim responsable de la gestió de l'emergència, amb el recolzament del Consell Assessor i del Gabinet d'Informació. El Director del Pla pot delegar en els Delegats del Govern de la Generalitat aquesta direcció si ho creu oportú.

Els grups d'actuació han d'executar les ordres emanades del Director del Pla. Aquests grups estan coordinats en el lloc de l'emergència pel responsable del Centre de Comandament Avançat (CCA). L'actuació municipal és responsabilitat de l'alcalde.

Funcions principals dels municipis dins l'INUNCAT

Com a qualsevol pla especial de la Generalitat, els municipis tenen unes funcions importants que es poden resumir en:

- Conèixer amb detall les zones més vulnerables del municipi en cas d'inundació i establir un llistat dels principals elements vulnerables (escoles, residències, habitatges, indústries, etc.) que han de ser avisats i protegits.
- Participar amb els seus mitjans humans i materials en la organització i actuacions del pla INUNCAT. Això implica els recursos humans de l'administració municipal i els voluntaris fonamentalment i l'elaboració d'un catàleg de recursos materials amb el procediment de mobilització.
- Responsabilitzar-se de les accions d'informació i protecció de la població en el seu municipi. De manera especial, preveure el número de persones possible que podrien ser evacuades i l'atenció que necessitarien.

2.2. DEFINICIÓ DE LES FASES D'EMERGÈNCIA EN EL PLA I LES ACTUACIONS GENERALS.

Per tal d'establir una resposta proporcional a l'emergència, el pla es pot activar en dos fases: fase d'alerta i fase d'emergència.

Fase d'alerta

ACTIVACIÓ EN FASE D'ALERTA	
QUAN ES DÓNA '1	ACTUACIONS QUE PREVEU EL PLA INUNCAT
<p>Davant d'aquelles situacions que facin necessari l'establiment d'àmplies mesures preventives i de control. Això es donarà en els supòsits:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ És molt probable, perquè existeixen indicis objectius que es puguin produir inundacions importants a curt termini. Això es valorarà d'una banda a través d'informació que prové dels diferents centres meteorològics, organismes experts en temes hidrològics, etc., i d'una altra de dades reals sobre el territori tal com l'evolució de les actuacions dels diferents cossos operatius. ▪ Al final d'un episodi d'inundacions importants, en el retorn gradual cap a la normalitat. ▪ Altres supòsits, a criteri del director del pla, que justifiquin l'activació d'un dispositiu preventiu especial. 	<p>Valoració inicial</p> <p>Davant la probabilitat d'inundacions importants a curt termini o que s'estiguin produint inundacions en algun punt, es procedirà a una primera avaluació de la seva repercussió i de les emergències que se n'hagin pogut derivar. Aquesta avaluació es farà a partir de les previsions meteorològiques o a partir de la informació dels actuants desplaçats a les diferents zones afectades, de les corresponents autoritats municipals, dels gestors de les vies de comunicació i dels serveis bàsics i dels elements que puguin produir emergències derivades.</p> <p>Principals actuacions.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Es farà la valoració de la importància i ubicació de la zona afectada i de les comarques amb risc molt alt. - Des del CECAT, es realitzarà la difusió de la informació amb el pla de trucades previst, informant i alertant a: <ul style="list-style-type: none"> ▪ El coordinador del grup d'Intervenció. ▪ El centre de coordinació del grup d'ordre. ▪ L'Ajuntament o els Ajuntaments dels municipis que puguin quedar afectats. ▪ El Consell Assessor. ▪ El Gabinet d'informació. ▪ Altres entitats i/o organismes que puguin resultar d'interès. - Establiment de les actuacions preventives i sistematitzades tals com mobilitzacions orientades a la vigilància de les lleres dels rius o la reorganització del personal als efectes d'incrementar la disponibilitat d'efectius. - Si es considera oportú, d'acord amb el/la director/a del Pla, es constituirà el Gabinet d'Informació i es farà un comunicat als mitjans de comunicació social. Igualment s'informarà a la població en els casos que es consideri necessari. <p>El pla INUNCAT es mantindrà en alerta mentre la situació es pugui solucionar amb els mitjans habituals de gestió d'emergències i l'afectació a la població sigui nul·la o reduïda. Atès que es pot provocar l'alarma entre la població o pot evolucionar a un empitjorament, l'activació del pla INUNCAT anirà encaminada a la informació i el seguiment.</p>

Fase d'emergència.

El pla es podrà activar, en funció a la gravetat creixent de la situació, en les fases següents:

ACTIVACIÓ EN FASE D'EMERGÈNCIA - 1	
QUAN ES DÓNIA ?	ACTUACIONS QUE PREVEU EL PLA INUNCAT

ACTIVACIÓ EN FASE D'EMERGÈNCIA - 1	
QUAN ES DÓNIA ?	ACTUACIONS QUE PREVEU EL PLA INUNCAT
<p>El pla Inuncat s'activarà en emergència -1 quan es produeixin inundacions que tinguin efectes importants però limitats i/o localitzats sobre el territori. Aquesta circumstància s'avaluarà a partir de la informació que es disposi en el moment de l'emergència en base a criteris de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grau d'afectació a la població i actuacions sobre la mateixa (informació, evacuació, etc.) • Magnitud • Extensió • Duració • Mitjans necessaris 	<p>L'activació del pla en EMERGÈNCIA - 1 implica les actuacions següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Determinació de l'abast de la inundació i valorar i analitzar les situacions de risc provocades - Realitzar les actuacions més adients per fer front a l'emergència i aplicar les mesures de protecció a la població, als béns i a l'entorn. - Control d'accessos en les vies que porta a l'accés de la zona afectada per part del grup d'ordre, i regulació del trànsit, si s'escau. - Des del CECAT, difusió de la informació amb el pla de trucades previst i actuacions segons la informació recollida: <ul style="list-style-type: none"> • El coordinador del grup d'Intervenció. • El centre de coordinació del grup d'ordre. • Informar els ajuntaments dels municipis que estiguin afectats. • Avis a la resta de grups d'actuació, Consell Assessor i Gabinet d'informació. • Primera estimació de l'abast de la inundació i confirmació de l'activació dels PAM dels municipis afectats. • Mobilització del Grup Sanitari, per avaluació de l'estat dels recursos hospitalaris, si s'escau. • Contacte amb les entitats responsables de la gestió de les vies de comunicació i de les empreses de serveis bàsics de la zona afectada. • Contacte amb els elements que en cas d'inundació poden augmentar els danys per efectes catastròfics associats. • Alerta a altres entitats integrades en la estructura del pla. • Informació als elements vulnerables de la zona afectada. • Seguiment de l'emergència. - Decidir i validar la informació a difondre a través dels mitjans de comunicació social amb el suport del Gabinet d'Informació. <p>Coordinació La coordinació dins el pla inclou els següents aspectes: coordinació dels grups d'actuació, coordinació amb els municipis, coordinació amb les institucions i empreses de gestió de serveis bàsics i de les vies de comunicació. La coordinació es durà a terme de la manera següent:</p> <ul style="list-style-type: none"> - En el CCA es situarà el coordinador del grup d'intervenció, el qual actuarà d'interlocutor directe amb el CECAT i de coordinador de les accions i mitjans actuants a través dels responsables en el propi CCA. - El/la director/a del pla coordinarà les actuacions dels diferents municipis mitjançant el CECAT i els corresponents CECOPAL. - Les actuacions no vinculades directament amb el CCA, tant dels Grups d'Actuació com d'altres entitats seran coordinades des dels centres de coordinació de cada grup i des del CECAT.

ACTIVACIÓ EN FASE D'EMERGÈNCIA - 2

QUAN ES DÓNA '1)	ACTUACIONS QUE PREVEU EL PLA INUNCAT
El pla Inuncat s'activarà en emergència-2 quan es produeixin inundacions els efectes de les quals afectin una extensió important del territori també en base als criteris anteriorment esmentats.	En cas d'emergència 2, es segueixen les actuacions indicades per a l'emergència 1 amb caràcter general.

En el full següent es presenta un model de comunicat d'avís d'activació del pla INUNCAT en fase d'emergència.

COMUNICAT D'ACTIVACIÓ DEL PLA INUNCAT EN FASE D'EMERGÈNCIA-2

La Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil comunica que s'ha activat el Pla INUNCAT en fase d'Emergència-2.

Hi ha inundacions als municipis/comarques/zones de... Estan afectats els rius/embassaments ... . Com a mesura preventiva s'han evacuat les poblacions/urbanitzacions/edificis singulars de... Fins al moment actual s'han produït.../no s'han produït/no es pot confirmar si hi ha víctimes/ferits. Han quedat.... (tallats, afectats, reduïts), els següents serveis:

El subministrament elèctric a les poblacions de...
El subministrament de gas ...
El subministrament d'aigua a les poblacions de...
Les línies telefòniques a...
Es troben aïllats els següents municipis: ...
Es troben tallades les següents carreteres.... entre les
poblacions/encreuaments/pk...
Les línies fèrries afectades...

En aquests moments els següents cossos operatius:

Bombers de la Generalitat
Bombers de l'Ajuntament de Barcelona
Policia local de ...
Mossos d'Esquadra
Guàrdia Civil de...
Policia Nacional de...
Sistema d'Emergències Mèdiques (S.E.M.S.A.)
Creu Roja
...
...

treballen amb la màxima activitat per tal de restablir la normalitat al més aviat possible.

Tots ells estan dirigits per la directora del Pla INUNCAT assistida pel Consell Assessor.

S'emetrà un nou comunicat tan aviat com es produeixin novetats en el desenvolupament de la situació de l'emergència.

Cerdanyola del Vallès, 23 d'agost de 2003

3. PROCEDIMENTS BÀSICS D'ACTUACIÓ MUNICIPAL EN EMERGÈNCIES PER INUNDACIONS

3.1. ACTUACIONS DE PLANIFICACIÓ I PREVENCIÓ MUNICIPAL PER A INUNDACIONS, ABANS DE L'EMERGÈNCIA

En quan a la planificació, els punts principals a considerar o actualitzar es podrien resumir en:

- ⇒ **Establir una organització bàsica per fer front a l'emergència,**
- ⇒ **Establir uns procediments mínims d'actuació**
- ⇒ **Informació, protecció i atenció a la població. Preveure les persones que poden estar situades en zones de risc i que caldrà que siguin avisades i, en el seu cas, evacuades. Avaluar les necessitats de recursos (propis o aliens) per donar allotjament, menjar i serveis a les persones evacuades.**

Aquests punts es concreten en els següents:

- L'organització municipal en cas d'emergència, encapçalada pel mateix alcalde.
L'organització recull els serveis d'emergències, les entitats i els serveis bàsics, amb els responsables i substituïts que en cas d'emergència han de desenvolupar les tasques més importants:
  - Rebre les notificacions de risc, avisos i situacions d'activació del pla INUNCAT.
  - Donar l'alarma a tots els integrants del Pla d'Actuació Municipal.
  - Guiar els equips d'intervenció i salvament.
  - Avisar a la població en situació de risc. Previsió de la forma de fer els avisos, rutes a seguir per avisar a la població, rutes possibles d'evacuació, punts de trobada, etc.
  - Coordinar l'evacuació, dirigir i ajudar els evacuats a arribar als punts de concentració.
  - Atendre els ferits i evacuats en general: allotjament i avituallament.
  - Subministrament de serveis bàsics i aliments.

- Definició del lloc per establir el Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL). El CECOPAL normalment s'ubica al costat del Centre Receptor d'Alarmes (CRA) municipal, en contacte permanent amb el Centre de Comandament Avançat (CCA) i el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT).

- Mapa de zones potencialment inundables, que ha d'incloure la possible població afectada, els punts de concentració per a l'evacuació, els camins per efectuar l'evacuació, i la senyalització dels indrets més perillosos (passos de riu).
La llista dels principals elements vulnerables situats en zona de risc amb el sistema d'avis en cas d'inundació, rutes d'evacuació, etc.

- Actualitzar el catàleg de recursos municipal i el directori telefònic municipal d'emergències.

- La llista de freqüències de les emissores de ràdio de cobertura municipal.

- Donar a conèixer a la població (especialment els que viuen en zones de risc) el risc i les mesures d'autoprotecció a prendre en cas d'inundacions.
- Altres a criteri del municipi

En quan a la prevenció :

- Netejar els clavegueram, embornals, possibles passos d'aigua, etcètera, a fi que l'aigua pugui marxar amb fluïdesa. Considerar especialment aquelles zones en que s'han produït incendis forestals.
- Eliminar materials com fullaraca, acumulació de terres, etc. que puguin anar a parar a clavegueram, lleres, etc.
- Altres accions que el municipi consideri necessàries.

3.2. PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DAVANT DE LES INUNDACIONS

En situació d'alerta del municipi

- Avisar els Bombers, telèfon d'emergències **112**
- Establir els avisos corresponents als serveis d'emergències, els serveis bàsics i les entitats. Cal avisar als integrants de la organització municipal de l'emergència per comunicar la fase d'alerta. En especial, constitució del Comitè Municipal d'Emergències¹
- Comunicar l'activació, en fase d'alerta del municipi, al Centre d'Emergències de Catalunya (CECAT).
- Establir els mecanismes de vigilància i informació sobre la situació meteorològica i l'evolució dels nivells de l'aigua. Vigilar especialment aquelles zones de rieres i torrents que normalment no porten aigua, però solen donar lloc a inundacions molt ràpides i perilloses.
- En situació de risc imminent, tallar el trànsit d'aquells camins o carreteres que portin a les zones inundables (control de trànsit).
- Avisar la població que es trobi a les àrees on l'evolució de la situació fa previsible que es produeixi la inundació.
- Fer una previsió dels mitjans disponibles i necessaris.
- Altres accions que el municipi consideri necessàries.

En situació d'emergència del municipi

- Avisar els Bombers, telèfon d'emergències **112**
- Comunicar les incidències significatives i mantenir contacte mentre duri l'emergència amb el Centre d'Emergències de Catalunya (CECAT). El CECAT funciona com a Central de Recepció d'Alertes Fluvials de l'Agència Catalana de l'Aigua i de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.
- Constituir el Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL) i el Comitè Municipal d'Emergències.
- Col·laborar en la constitució del Centre de Comandament Avançat (CCA) quan calgui instal·lar-lo en el seu municipi.
- Coordinar la direcció de l'emergència d'àmbit local amb la direcció del pla o el delegat territorial del Govern de la Generalitat.

---

¹ Està format pel director del Pla d'Actuació Municipal, el Consell Assessor i el Gabinet d'informació del municipi

- Mantenir contacte permanent des del CECOPAL amb el CCA per coordinar les operacions de l'emergència.
- Control de trànsit (tall, desviacions, etc.) d'aquells camins o carreteres que portin a les zones amb inundacions.
- Dirigir les evacuacions ordenades des del CCA, les quals seran executades per les policies locals i/o forces de seguretat.
- Donar acollida i atenció a les persones evacuades.
- Donar suport a l'atenció sanitària amb el personal sanitari disponible.
- Informar la població de la situació de l'emergència i donar les instruccions oportunes, d'acord amb la direcció del pla INUNCAT, a través dels mitjans de comunicació local.
- Controlar i coordinar les tasques dels voluntaris del municipi o dels provinents d'altres municipis.
- Facilitar les necessitats d'intendència dels operatius en el municipi.
- Facilitar la distribució dels recursos del municipi que siguin necessaris per a l'emergència.
- Altres accions que el municipi consideri necessàries.

4. RECOMANACIONS PER A LA POBLACIÓ

Compte!

A la tardor especialment, la pluja forta causa moltes vegades greus danys i pèrdues, tant humanes com materials. L'aigua pot arribar per sorpresa i el desconeixement i les imprudències són una causa important dels accidents. Per això et demanem que segueixis els següents consells.

0. Sempre.

- Recorda el número telefònic d'emergències **112**
- Informat escoltant els mitjans de comunicació (especialment la radio local, Catalunya Radio i Radio Nacional d'Espanya).
- Segueix les consignes de les autoritats

1. Pren precaucions abans que arribi el període de pluges

- Sàpigues on és l'interruptor general del corrent elèctric i les claus de pas de l'aigua i del gas de casa teva.
- Revisa periòdicament la teva teulada i les baixades d'aigua i elimina la terra, les fulles, etc. que obstaculitzin el pas de l'aigua.
- Tingues a mà un petit equipatge de seguretat amb el més necessari:
  - un transistor de piles i una llanterna (amb piles de recanvi, que cal renovar periòdicament)
  - els medicaments indispensables
  - roba d'abric
  - la documentació personal.
- I porta sempre dins del cotxe una llanterna, una manta, una farmaciola de primers auxilis i mapes de carreteres de la zona.

2. Informa't en cas d'emergència

- Escolta la ràdio per rebre informació:
  - Emissora local
  - Catalunya Ràdio

· Ràdio Nacional d'Espanya

- Presta molta atenció a les prediccions meteorològiques i a l'estat de les carreteres.
- No telefonis, deixa les línies lliures per als equips de socors, excepte per a les trucades d'emergència.
- I en qualsevol cas, segueix les consignes de les autoritats.

3. *Sigues prudent si et sorprenen precipitacions importants*

- Busca refugi dins d'un edifici segur i tanca'n bé les portes i les finestres.
- Allunya't de les rieres, els torrents o les zones que es poden inundar i no hi estacionis el vehicle.
- No travessis una zona inundada ni a peu ni amb cotxe.
- No t'estacionis ni acampis en els llits secs ni a les ribes dels rius. Les rierades arriben sempre per sorpresa.
- Allunya't de la base dels turons. Podries quedar atrapat per l'aigua que cau pels vessants, que sovint arrossega fang i restes d'arbres i pedres.
- Dirigeix-te als punts més alts de la zona.
- Amb cotxe, circula preferentment per les rutes principals i les autopistes, moderant la velocitat.
- I si tens problemes de visibilitat, atura't i senyalitza la teva situació.

4. *Protegeix-te si ets a casa o en un edifici*

- No baixis als soterranis ni et quedis en zones baixes.
- No deixis res a fora. Entra els mobles i objectes que pugui arrossegar l'aigua.
- Tanca bé les portes i les finestres. Obtura les esclotxes de les portes, de les finestres i dels respiradors del teu domicili, si pot quedar afectat.
- Col·loca els documents importants, els objectes valuosos, els aliments, l'aigua potable i, sobretot, els productes perillosos en llocs alts i protegits.
- Condueix també els animals domèstics a llocs alts i protegits.
- Desconnecta l'interruptor general de l'electricitat.

5. *Assegura't si has d'abandonar la casa*

- Tanca les connexions d'aigua i de gas i l'interruptor general de l'electricitat.
- Tanca i assegura les finestres i les portes d'accés a la casa.

6. *Quan tornis a casa, passat el perill*

- Fes una inspecció prèvia per si hi hagués perill d'enderrocament.
- Si l'aigua no té garanties higièniques, beu aigua embotellada, aigua de la pluja o bé fes bullir qualsevol altra classe d'aigua.
- Retira ràpidament els animals morts en la inundació.

7. *En el cas excepcional de trencament d'un embassament*

- Dirigeix-te immediatament a les elevacions del terreny més properes o, si no n'hi ha, refugia't en els pisos superiors d'un immoble elevat i sòlid.
- No agafis l'ascensor, per evitar el risc de quedar-t'hi atrapat.
- No tornis enrere ja que allunyar-te immediatament és molt important.
- No vagis a buscar els infants a l'escola, els professors se n'ocuparan.
- No abandonis el lloc de refugi fins que no ho indiquin les autoritats.

5. ALGUNS TELEFONS I ADRECES D'INTERNET ÚTILS.

TELÈFONS:

- Telèfon d'emergències: **112**
- Telèfon CECAT : **93.586.77.00**
- Fax CECAT: **93.592.01.41**

ADRECES D'INTERNET

- **Servei de Meteorologia de Catalunya:**
<http://www.gencat.es/servmet/index.htm#>
a partir de la pàgina principal podem accedir als avisos de situacions meteorològiques de risc (SMR) i a les prediccions diàries. També trobareu imatges de satèl·lit i del radar meteorològic.
  - **Agència Catalana de l'Aigua:**
<http://www.gencat.net/aca/cat/principal.htm>
a partir de la pàgina principal podem accedir a informació sobre cartografia de perill d'inundacions seguint el menú: *Planificació i infraestructures / planificació de l'aigua / espais fluvials*
i podem trobar estudis acabats i la indicació dels que estan en elaboració. Entre els acabats:
    - 1. [Els Plans de Defensa o Protecció contra Avingudes.](#)
Podem trobar informació sobre la conca del Besos
    - 3. [Delimitació de zones inundables per a la redacció de l'INUNCAT](#)
Podem trobar la cartografia dels espais inundables de les conques internes i aviat els de la conca de l'Ebre. També podem trobar informació sobre punts "crític" (negres) i sobre ponts
    - 4. [Planificació dels espais fluvials \(PEF\).](#)
Podem trobar els documents de síntesi de: [Planificació del Espai Fluvial \(PEF\) de la riera de Castellet](#), [Planificació del Espai Fluvial \(PEF\) de la riera de Rajadell](#), [Planificació del Espai Fluvial \(PEF\) de la riera de Marganell](#), [Planificació del Espai Fluvial \(PEF\) del torrent del Mal i riera de Magarola](#), [Planificació del Espai Fluvial de la riera de la Bisbal i el torrent del Lluç](#)
- Seguint el menú: *Planificació i infraestructures / altres infraestructures* podem trobar informació sobre els pantans i el seu estat
- **Confederación hidrogràfica del Ebro**
<http://www.saihebro.com/>
podeu accedir a la informació, en temps real, del Sistema Automàtic d'Informació Hidrològica de la Conca de l'Ebre. Teniu informació sobre els embassament, cabals, estacions meteorològiques, etc.
  - **Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil:**
<http://www.gencat.net/dji/organismes/dgesc/index.htm>
podeu trobar informació sobre consells d'autoprotecció, plantilles per a l'elaboració de plans municipals, normativa, etc.